

۱- گزارش تحلیل وضعیت موجود در کشور:

روند رو به گسترش حوزه های تخصصی در آموزش پزشکی در سطح دنیا و همچنین کشور ما در چند دهه اخیر ضرورت تاسیس و راه اندازی رشته های تخصصی در سطح تحصیلات تکمیلی را ایجاب نموده است. در حال حاضر تعداد قابل توجهی از دانشگاه های علوم پزشکی کشور دارای دپارتمان های متعددی برای آموزش تحصیلات تکمیلی در سطح کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی می باشند که هر یک به فراخور جایگاه دانشگاه و رشته مورد نظر، امکانات، حمایت ها و تسهیلات به آموزش این گروه از دانشجویان می پردازند. علاوه بر جایگاه آموزشی رشته های تحصیلات تکمیلی نقش اینگونه رشته ها در توسعه پژوهش و تولیدات علمی شامل مشارکت در طرح های تحقیقاتی دانشگاهی و یا فرا دانشگاهی، پایان نامه، مقاله و ثبت پتنت و اختراع نیز چشمگیر و پر اهمیت می باشد. بررسی های انجام شده توسط نهادهای ذیربط نشان میدهد که بین هزینه های انجام شده برای دوره های تحصیلات تکمیلی با خروج های این دوره ها بویژه به لحاظ پژوهشی تناسب قابل انتظار وجود نداشته است. به نظر میرسد که مسئله کیفیت پایان نامه های این دانشجویان از جمله موارد دخیل در وضعیت حاضر باشد.

۲- منطق انتخاب هدف افق:

با توجه به اهمیت جایگاه رشته های تخصصی در حل معضلات نظام سلامت و بهداشت به نظر می رسد توجه به کیفیت پایان نامه ها بعنوان یکی از خروجی ها و دستاوردهای این دوره ها جنبه کاملاً بنیادین دارد.

۳- بررسی وضعیت موضوع هدف در مقایسه با سایر کشورها

هر چند که اطلاعات در این زمینه کامل، به روز و یکدست نمی باشد اما با بررسی بعمل آمده به نظر میرسد فورمت یکسانی برای ارزشیابی کیفی پایان نامه های وجود نداشته و غالباً بر مبنای جایگاه دانشگاه، رشته و اساتید مرتبط انجام می گردد. با این وصف تناسب بین خروجی های پایان نامه ای و حل برخی از معضلات نظام سلامت و بهداشت هر کشور میتواند ملاک مناسبی برای کیفیت کارهای تحقیقاتی در سطح تحصیلات تکمیلی باشد. در این راستا در برخی از دانشگاه راه اندازی واحدهای ترجمان دانش و دفاتر ثبت اختراع و ابداع و ارتباط با صنعت در معاونت های تحقیقات و فناوری زمینه مناسب را برای کاربردی بودن و بررسی کیفی پایان نامه ها فراهم آورده است. که از این نظر با تلاش های انجام شده در دانشگاه های کشور نیز تطبیق دارد.

چارچوب پیشنهادی گزارش روند تدوین ماموریت های ویژه در سند تحول آموزش
توسعه و ارتقا زیر ساخت های آموزش علوم پزشکی

ترجمان بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی ایران

محور:

نقشه راه بقا برای تقویت زیر ساخت های تجهیزاتی گروه های آموزشی دست اندرکار تربیت دانشجویان
تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی)

متولی:

دانشگاه علوم پزشکی ایران

۱- اهداف مندرج در سند

- ✓ ترمیم بخشی از کاستی های موجود منابع و تجهیزات ناشی از توسعه کمی تحصیلات تکمیلی در سال های اخیر
- ✓ ایجاد انگیزه در گروه های مسئول دوره های تحصیلات تکمیلی از طریق اختصاص بودجه بر اساس عملکرد آموزشی
- ✓ ارتقای کیفیت آموزش عملی دوره های تحصیلات تکمیلی
- ✓ ارتقای کیفیت پایان نامه های تحصیلات تکمیلی
- ✓ افزایش ضریب تأثیر (Impact Factor) انتشارات علمی حاصل از دوره های تحصیلات تکمیلی

۲- تحلیل وضعیت موجود در دانشگاه بر اساس اهداف:

در حال حاضر وجود گروه های آموزشی با دانشجویان تحصیلات تکمیلی، دفتر مدیریت پژوهشی، دفتر ثبت اختراعات، ترجمان دانش، نوآوری ها و مالکیت معنوی، مراکز تحقیقاتی، بسته های حمایتی پژوهشی و برخی آیین نامه های مرتبط و دستور العمل ها در دانشگاه وجود دارد. برگزاری کارگاه های مرتبط، تشکیل بانک اطلاعاتی، فعالیت های آموزشی در زمینه پژوهش و آموزش نوآوری، خلاقیت و ثبت اختراعات و مالکیت معنوی در حال انجام است.

۳- شاخص های پایش

- ✓ میزان بودجه تخصیص یافته به گروه های مختلف برای تأمین تجهیزات آزمایشگاهی
- ✓ تعداد پایان نامه های ثبت شده در جهت تولید محصول یا پژوهش در مرزهای دانش
- ✓ بررسی کیفیت مقالات حاصل از پایان نامه های دانشجویی (ضریب تأثیر (Impact Factor) مجله و تعداد استنادات به مقاله) در بازه های مختلف

۴- اقدامات پیشنهادی

چارچوب پیشنهادی گزارش روند تدوین ماموریت های ویژه در سند تحول آموزش
توسعه و ارتقا زیر ساخت های آموزش علوم پزشکی

- ✓ ساماندهی نحوه پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی بر اساس پتانسیل دانشگاه و گروه ها
- ✓ ساماندهی و شفافیت در گرایش تحقیقاتی گروه ها و اساتید
- ✓ ساماندهی نحوه توزیع پایان نامه ها در گروه ها
- ✓ تدوین اولویت بندی بودجه ای برای پایان نامه ها
- ✓ اصلاح آیین نامه ها در ارتباط با انتخاب موضوع، مدت پژوهش، نحوه دفاع و داوری
- ✓ تدوین آیین نامه های جدید در ارتباط با صلاحیت اساتید در مشارکت در پایان نامه ها بعنوان اساتید راهنما و مشاور
- ✓ پیشنهاد تغییر در نحوه اعلام پایان دوره پژوهشی و فارغ التحصیل شدن بر مبنای چاپ مقاله بجای نگارش پایان نامه و برگزاری جلسه دفاع از طریق تدوین و تصویب آیین نامه های لازم
- ✓ تدوین راهکارهای لازم برای نقد و پایش دوره ای پایان نامه های هر گروه
- ✓ راه اندازی سامانه ثبت نوآوری های آموزشی
- ✓ به روز رسانی بانک اطلاعات پایان نامه ها و نوآوری ها در دانشگاه
- ✓ برگزاری و شرکت اجباری در کارگاه های مرتبط برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی در بدو ورود به دوره
- ✓ برگزاری کارگاه های آموزش نوآوری و خلاقیت
- ✓ ایجاد تعامل سازنده بین رشته های مختلف پزشکی
- ✓ ایجاد تعامل سازنده دانشگاه و بالین (مراکز درمانی)
- ✓ حمایت از ایده های جدید
- ✓ حمایت ویژه از پایان نامه های کاربردی مبتنی بر نتایج پایان نامه های بنیادین
- ✓ ایجاد سامانه و یا مرکز شناسایی و جذب ایده های نوین پژوهشی و برنامه ریزی جهت اجرای برنامه startup innovation در دانشگاه
- ✓ ارتقای قابلیت اعضای هیات علمی و دانشجویان
- ✓ توسعه زیر ساخت های موجود دانشگاه
- ✓ گسترش و افزایش حمایت مالی در تمام مراحل اجرای پایان نامه تا چاپ مقالات
- ✓ به روز نمودن و تدوین آیین نامه های جدید سامانه تشویق مقالات

چارچوب پیشنهادی گزارش روند تدوین ماموریت های ویژه در سند تحول آموزش
توسعه و ارتقا زیر ساخت های آموزش علوم پزشکی